

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ЛАБОРАТОРІЮ ЕКОЛОГІЇ ТА БІОЛОГІЇ
КАФЕДРИ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
Київського національного університету будівництва і архітектури

Київ – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчальна лабораторія екології та біології ОПiНС (в подальшому – *навчальна лабораторія*) є структурним навчальним підрозділом університету без права юридичної особи, який створюється для організації та проведення навчальних занять, під час яких студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні та імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

1.2. Навчальна лабораторія створюється, реорганізовується та ліквідується за наказами ректора університету на підставі подання завідувача кафедри.

1.3. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки й освіти, Статутом університету, наказами, розпорядження ректора, положенням про кафедру та даним положенням.

1.4. Положення про навчальну лабораторію розглядається науково-методичною радою та затверджується ректором університету. Зміни до положення вносяться в такому ж порядку.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за всіма спеціальностями, які ліцензовані в КНУБА, включаючи спеціальності 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища»; магістрів спеціальності 101 «Екологія» в рамках двох спеціалізацій «Екологія, охорона навколишнього

середовища та збалансоване природокористування», «Екологія та охорона праці».

2.2. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

- проведення лабораторних і практичних занять з дисциплін екології, біології, мікробіології, біотехнології та інш. дисциплін екологічного спрямування на високому науковому, методичному і технічному рівні відповідно до чинних навчальних планів, навчальних і робочих програм, методичних рекомендацій;
- сприяння підвищенню якості підготовки фахівців завдяки реалізації практичної і творчої складових змісту навчання;
- ведення діловодства та збереження документації;
- охорона праці, технічна та пожежна безпека;
- збереження матеріальних цінностей університету;
- Ознайомлення студентів з практичними навичками визначення біологічного пошкодження матеріалів за допомогою мікробіологічного дослідження (визначення ступеня пошкодження; відбір проб; біостійкість матуріалів до біологічного пошкодження);
- Наукова співпраця з кафедрою матеріалознавства під час проведення досліджень щодо біостійкості матеріалів);
- Наукова співпраця з лабораторією грибостійкості та мікробіологічних досліджень Інституту мікробіології та вірусології ім. Л.К.Заболотного;
- Надання послуг комерційним організаціям щодо біостійкості матеріалів.

2.3. Напрями діяльності біоекологічної лабораторії при кафедрі охорони праці та навколишнього середовища:

А) Мікробіологічне дослідження будівельних матеріалів:

- визначення ступеня пошкодження;
- відбір проб;
- якісний та кількісний аналіз проб;
- стійкість матеріалів до мікробіологічного пошкодження.

Б)Мікробіологічне забруднення приміщень будівель («синдром хворої будівлі»):

- оцінка забруднення повітря життєвого середовища людини (визначення колонієутворюючих одиниць (КУО) мікроорганізмів в повітрі приміщення);
- мікроорганізми на поверхнях матеріалів в життєвому середовищі людини.

В)Біотехнологічне напрямлення:

- використання мікроорганізмів при утилізації органічної складової твердих побутових відходів.

Лабораторія задіяна в навчальному процесі по наступних дисциплінах: біологія, мікробіологія, екологія людини, екологія та безпека життєдіяльності, біотехнології.

3. СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО

3.1. Структура та штатний розклад навчальної лабораторії розглядаються та затверджуються наказом ректора за поданням завідувача кафедри.

3.2. Безпосереднє керівництво навчальною лабораторією здійснює завідувач кафедри, до якої відноситься лабораторія, або завідувач навчальної лабораторії відповідно до посадових обов'язків.

3.3. Керівник несе особисту відповідальність за роботу навчальної лабораторії. Функції керівника та співробітників підрозділу визначаються їх посадовими інструкціями.

3.4. Керівник навчальної лабораторії несе відповідальність за упорядкування, зберігання та використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей.

3.5. До обов'язків керівника навчальної лабораторії входять:

- забезпечення умов для проведення лабораторних занять;

- сприяння оновленню та вдосконаленню матеріальної бази навчальної лабораторії;
- забезпечення дотримання правил з охорони праці, чистоти і порядку;
- забезпечення працівників навчальної лабораторії у разі необхідності спецодягом і спецвзуттям;
- ведення обліку та списання обладнання та матеріалів;
- керування і контроль за роботою лаборанта(ів), надання їйому (їм) науково-методичної допомоги та сприяння підвищенню рівня кваліфікації;
- організація щорічних перевірок опору ізоляції електрообладнання, заземлення;
- проведення зі студентами та працівниками первинного, повторного і позапланового інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з реєстрацією у спеціальному журналі.

3.6. Лаборант несе перед керівником навчальної лабораторії відповідальність за належне зберігання навчального обладнання, навчально-наочних посібників, матеріалів, реактивів тощо.

3.7. До обов'язків лаборанта належить:

- допомога викладачам в організації та проведенні лабораторних і практичних занять;
- забезпечення в навчальній лабораторії правил санітарії, розміщення засобів навчання і обладнання;
- утримання навчального обладнання в робочому стані і забезпечення безпеки під час виконання студентами лабораторних робіт;
- систематичне вдосконалення своїх знань, умінь і навичок із забезпечення викладання навчальної дисципліни, охорони праці, протипожежної безпеки, правил санітарії.

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Навчальна лабораторія розміщується на закріплених за нею площах приміщень (земельних ділянках) університету.

4.2. Приміщення навчальної лабораторії повинно мати природне та штучне освітлення, бути світлими, теплими і сухими.

4.3. Комплектація навчальної лабораторії обладнанням здійснюється відповідно до завдань її діяльності навчально-методичними матеріалами, технічними засобами навчання, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.

4.4. Меблі розміщаються в приміщеннях відповідно до вимог ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти. Будинки і споруди».

4.5. Робочі місця викладачів обладнуються демонстраційним столом та аудиторною дошкою, пристосуваннями для використання технічних засобів навчання тощо.

4.6. Приміщення навчальної лабораторії відповідно до специфіки обладнуються: витяжною шафою, секційними шафами для збереження приладів, посуду, інструментів та навчально-наочного обладнання.

4.7. Навчальні лабораторії забезпечуються:

- куточками з охорони праці та пожежної безпеки
- аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
- первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974 НАПБ В.01.050-2016/920.

4.8. Навчально-методичне забезпечення лабораторії складається з:

- навчальних і робочих програм;
- методичних вказівок для виконання лабораторних робіт, дослідів, спостережень, практикумів;
- довідникової і нормативно-технічної літератури;

- інших навчально-методичних матеріалів (стендів, макетів тощо).

4.9. Використання приміщення навчальної лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

5. ДІЯЛЬНІСТЬ, ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ЗВІТНІСТЬ

5.1. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.

5.2. Протягом семестру працівники навчальної лабораторії надають оперативну інформацію про свою діяльність завідувачу кафедри.

5.3. В кінці кожного семестру керівник навчальної лабораторії надає звіт завідувачу кафедри про виконану роботу та пропозиції щодо діяльності на наступний період.

5.4. Документація навчальної лабораторії повинна включати:

- посадові інструкції завідувача, майстра виробничого навчання, старшого лаборанта, де передбачено розділ охорона праці;
- інструкції з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
- паспорт санітарно-технічного стану навчальної лабораторії;
- щорічні акти-дозволи на проведення занять в лабораторії;
- інструкції з заходів безпеки роботи на лабораторному обладнанні, вивішені біля обладнання.

5.5. Матеріальні цінності навчальної лабораторії обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка та паспорті лабораторії (документі, який визначає основні параметри, що характеризують фактичний стан і можливості виконання лабораторією основних функціональних завдань). За необхідності ведуться паспорти робочих місць.

5.6. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників, нормативно-довідкової літератури проводяться відповідно до інструкції, затверджених Міністерством фінансів України.

5.7. Перед початком навчального року комісією, призначеною наказам ректора, проводиться огляд навчальної лабораторії з метою визначення стану готовності до проведення занять.

6. ВЗАЄМОЗВЯЗКИ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ТА СТОРООННІМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

6.1. Порядок співробітництва з іншими підрозділами університету визначається Статутом КНУБА, контролюється керівництвом навчальної лабораторії (кафедри).

6.2. Порядок співробітництва навчальної лабораторії зі сторонніми організаціями визначається наказам ректора за поданням завідувача кафедри у встановленому порядку.

Зав. кафедри ОПiНС

О.С. Волошкіна